

Uslužbenci v vseh verižnih trgovinah bodo zahtevali višje plače

New York, 1. novembra. Organizirano delavstvo v Ameriki je pripravljeno nastopiti proti lastnikom verižnih trgovin v vseh mestih Amerike in zahtevati boljše plačo in boljše delavske razmere. Zveza uslužbencev verižnih trgovin je včeraj predložila v tem mestu eni izmed kompanij, James Butler Grocery Co. prve zahteve za boljše plačo in boljše urejene delavske razmere. Omenjena kompanija nastuje v New Yorku, New Jersey in Connecticut nekako 650 trgovin. Uradniki zveze uslužbencev verižnih trgovin so včeraj izjavili, da se bo gibanje v kratkem razširilo na vse verižne trgovine v vzhodnih in osrednje-vzhodnih državah. Najprvo se bodo oglasili uslužbenci The Great Atlantic & Pacific družbe, ki bodo stavili enake zahteve kot so jih v Clevelandu, in ki so bile od kompanije zavrnjene, nakar je kompanija zaprla vse svoje trgovine v Clevelandu. Uslužbenci pri Butler verižni trgovini so dosedaj organizirani 85 odstotkov. Najprvo bodo zahtevali za vse voditelje in uslužbenice trgovin višjo plačo za 25 odstotkov, nadalje vsako leto dva tedna počitnic s polno plačo in odpravo mnogih odredb kompanije, ki so po zadržanju uslužbencev škodljive delavcem. Kompanije se dosedaj na te delavske zahteve še niso oglasile.

Sezona mošta

Nenavadno hitro je letos minula sezona mošta. Vzrok je, ker je letos primanjkovalo grozdja, zlasti v državi Ohio. Naši slovenski farmarji so nam pripovedovali, da so dobili iz svojih vinogradov, kjer je letina od 30 do 40 ton, letos samo od 2 do 10 ton. Slana in drugo neugodno vreme v zgodnji spomladi je uničila doberšen del pridelka. Le malo grozdja prihaja na tržišče. Dočim se je grozdje pred mesecem dni prodajalo po \$35 tona, je danes že \$60 in več. Pa tudi če ga hočete imeti, ga boste težko dobili. Ne bo torej letos dosti vinske kapljice v naših kletech, toda kar jo bo, bo izvrstna, ker je jesensko vreme bilo skrajno ugodno za grozdje.

Presekani na dva dela

72 let stari William May, ki je stanoval na 1585 E. 54rd St., je bil včeraj ubit na 40. cesti in na progi N. Y. Central železnice, ko je korakal preko proge in ga je zadela lokomotiva. Stroj je pretrgal njegovo telo na dva dela in zagnal ob stran proge. May je šel preko križišča, dasi so bila varnostna vrata zaprta.

Na obisku

Mrs. Mary Jamnik in hčerka Mary iz West Newton, Pa., so se zglasili v Clevelandu na obisku pri Mr. in Mrs. Andrew Pernel, 1227 E. 72nd Place. Tu ostanejo nekaj dni. Mrs. Jamnik je sestra Mrs. Jennie Logar iz Cherry Valley, N. Y., naše zveste naročnice. Dobrodošli v naši naselbini!

Mati in sin

Mrs. Harriet Sickle, 1658 E. 78th St., je dala aretirati svojega 26 let starega sina, ker ji je vzel iz denarnice \$5.00. Mati je pripovedovala sodniku Merriku, da je sin nepoboljšljiv. Odnesele je iz hiše že mnogo kramlov pohištva in prodal, med drugim tudi njen poročni prstan.

Stotisoče otrok birmanih v Mehiki. Pričakuje se izgona vseh duhovnov

Mexico City, 1. novembra. Ti soče moških in žensk je stalo ves dan pred tukajšnji katedraloj čakajoč blagoslova nadškofa Pascual Diaza. Nadaljni tisoči so se nahajali v katedrali. Poleg očetov in mater so se nahajali njih otroci, katere so pripeljali starši, da bodo otroci birmani. Ljudje so čitali in slišali, da bo mehikanska vlada pregnala vse nadškofe in škofe iz Mehike. Med ljudstvom se je razširila novica, da je bil nadškof v Mexico City aretiran od vlade. Od vseh strani so začeli ljudje vreti proti katedrali, kjer se je nadškof pokazal ob 9. uri zjutraj in začel takoj z birmanjem. Nič manj kot 7,000 otrok je bilo birmanih do večera. Ogromna katedrala je bila prenapolnjena ljudi in na vse ceste okoli katedrale so bile natlačene delavskega naroda. Vlada bo v nekaj dneh izdala povelje, da se izženejo vsi duhovni iz Mehike. Iz mnogih krajev se poroča, da se narod pripravlja na ustajo, toda mehikanska vlada je dobro pripravljena. Vojaštvo je pozvano na vse važne postojanke, in vlada se bavi z načrti, da zapre sleherni katoliški cerkev v Mehiki.

Nocoj je shod!

Slovenski demokratski klub in Slovenski "Three D" klub priredijo nocoj večer velik političen shod, ki se vrši v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Road. Med drugimi prominentnimi govorniki bodo govorili tudi sledeči: Martin L. Davey, demokratski kandidat za guvernerja. Šerif John M. Sulzmann, kandidat za državnega zbornice Mr. Jos. J. Ogrin in Mr. Wm. M. Boyd. Mr. John L. Mihelich, kandidat za zveznega senatorja, bivši guverner Vic Donahey, Mr. W. C. Dixon, kandidat za 22. kongresni okraj in okrajni avditor John A. Zangerle. V Collinwoodu štejejo Slovenci in Hrvati nekaj nad 3,000 volivcev. Dolžnost slehernega je, da pride na shod in sliši stvari, ki se tičejo kampanje. Pričakuje se največje udeležbe. Toliko prominentnih govornikov kot jih bo nocoj v Slovenskem Delavskem Domu še ni bilo zlepa v 32. vardi. Naj ne manjka nobenega člana ali članice slovenskih demokratskih klubov v 32. vardi, pa tudi vse ostalo občinstvo je prijazno vabljen. Zlasti bo zanimiv govor šerifa Sulzmana, ki je najbolj zanimiv govornik v vsem Clevelandu. Pridite tudi, da se spoznate s prihodnjim guvernerjem države Ohio in s prihodnjim senatorjem.

Za skupno delovanje

V nedeljo se vrši od 10. do 11. dop. pevška vaja Slavčkov v SND, spodnja dvorana. Obenem bo seja odbora. Vabi se na to sejo odbore ali zastopnike vseh mladinskih zborov, da pridejo na to sejo, da se napravi smer za skupno delovanje v prosep mladinskih zborov.

Javno predavanje

Mr. A. J. Klančar, slovenist in prevajatelj, bo obdrževal štiri predavanja o modernih slovenskih avtorih. Predavanja se vrše v javni knjižnici na 55. cesti in St. Clair. Prvo predavanje se vrši 4. decembra ob 7:30 zvečer. Čas drugih predavanj naznanimo pozneje.

Ali bomo izvolili birača ali poštenega šerifa?

V torek, 6. novembra, so volitve po vsej državi Ohio in enako tudi po vseh Zedinjenih državah. Skoro 50,000,000 državljanov bo v raznih državah volilo guvernerje, državne senatorje in poslance, kongresmane, zvezne senatorje in poleg tega vse okrajne uradnike. Vsa Amerika se nahaja te dni pod pritiskom: ali se bo narod obrnil nazaj k nazadnjaški in izkoriščevalni politiki republikancev, ali bo narod korakal z Rooseveltom naprej ali bo sledil republikancem nazaj v temo!

Menda ga ni državljan v Zedinjenih državah, ki ne bi do danes že odločil, kaj in kako bo volil. Imeli smo 12 let republikanske koruptne vlade in imeli smo leto in pol demokratske vlade pod Rooseveltom! Kdor je inteligent, je prišel že do svojega zaključka kako bo volil.

V Clevelandu imamo v torek, 6. novembra, poleg vsega drugega na volivnih listih, tudi vprašanje, ali naj državljani izvolijo šerifa, katerega je predlagal narod ali pa šerifa, katerega je vzpostavilo angleško časopisje?

Da povemo v kratkem: šerif je vrhovni policijski načelnik Cuyahoga okraja. Šerif je ravnatelj zaporov, kjer čakajo jetniki na obravnavo pred sodnijo. Šerif mora skrbeti za prehrano jetnikov in za njih blagostanje. Sedanji šerif v Cuyahoga county je demokrat John M. Sulzmann. Izvoljen je bil pred dvema letoma z nad 100,000 glasovi večine. Njegov nasprotni kandidat je republikanec Col. Twelvetree. Poleg tega imajo tudi socialisti in komunisti svoje kandidate za šerifa. Ti kandidati so bili postavljeni od naroda pri primarnih volitvah avgusta meseca, toda angleško časopisje v Clevelandu se je zarotilo proti vsem tem kandidatom, padate je postavil narod in — želi.

NRA organizacija pred najvišjo sodnijo

Washington, 1. novembra.—Zvezni sodnik Grubb v Alabami je razsodil, da NRA vladna organizacija, kot je bila ustvarjena po predsedniku in kongresu, je neustavna. Justični oddelek vlade je radi tega storil nemudoma korake, da spravi vso zadevo pred najvišjo sodnijo, ki bo imela zadnjo besedo tozadevno. Ker poteče postavnina doba vseh NRA pravilnikov in določil že junija meseca, bo najvišja sodnja skoro gotovo že v kratkem podala svojo razsodbo, da kongres lahko naredi poplave in dostavke, ki odgovarjajo ustavi Zed. držav.

Mr. John J. Busher

Mr. John J. Busher, demokratski kandidat za sodniškega clerka, je dovolj zmožen za svoj urad, katerega vodi že zadnja štiri leta. Kot sodnijski clerik izdaja prve in druge državljanske papirje in hrani vse sodniške zapisnike in druge enake uradne stvari. V svojem uradu ima tudi Slovence, dočim pod republikanskimi clerki niso Slovenci bili nikdar vpoštrevani. Uradniki v uradu okrajnega clerka Busherja so prijazni in postrežni ljudem. Mi posebno pripravljamo našim ljudem, da ne pozabimo voliti za Mr. Busherja. Njegovo ime dobite na demokratskem tiketu.

jo vsiliti svojega lastnega moza za šerifa! Skoro bi lahko rekli, da je javni škandal, kar počne angleško časopisje glede kampanje za šerifa! Niti eden izmed teh angleških časopisov ni na strani delavstva, pač pa je to angleško časopisje agitiralo zadnja dva meseca za izvolitve šerifom enega najbolj zagriženih policistov v mestu — za policijskega inšpektorja McMastera.

Kakšen zli duh je obsedel angleško časopisje — republikansko in demokratsko, da so šli in vsi brez razlike agitirajo za McMastera, je navadnemu in priprostemu državljanu nepojmljivo. Brez dvoma pa je, da pričauje angleško časopisje materialne in mentalne pomoči od McMastera, v slučaju, da je McMaster izvoljen šerifom.

Kdo je McMaster? Eden največjih zlotov in fanatikov v policijskem oddelku. McMaster je mož žalostne slave, katerega se spominja stotine naših državljanov nekot prohibicije, ko je kot repar in razbojnik vdiral v privatna stanovanja in rušil in podiral vse, kar mu je prišlo pod roke.

Naši ljudje nam pripovedujejo, da je McMaster prihajal v njih hiše, kjer je dobil par sodov vina. Njegovo prvo delo je bilo, da je razbil te sode, da je zlahtna kaplja preplavila klet in je McMaster v največji radosti v škornjih capal v vinu in se škodoželjno smejal ljudem. Če se mu je pri takem delu kdo hotel zoperstaviti, je McMaster potegnil revolver in grozil, da bo streljal!

Kandidat angleškega časopisja za šerifa, policijski inšpektor McMaster, je eden največjih fanatikov v Clevelandu. McMaster ne pozna srca ne dobre volje. McMaster je biokratska ura, ki slepo veruje v nepisano postavo.

Davis in komunisti

Župan Davis je včeraj ponovno izjavil, da ne bo trpel nobenih nadaljnjih demonstracij in razgrajanj od strani komunistov. "Jaz sem že sit vsega večnega razbijanja in razsajanja, ki ne koristi nikomur, škoduje pa mnogim," se je izjavil župan Davis. "Radikalni element se mora zatreti in jaz jim bom pokazal, kdo je župan v mestu. Trpeli smo dovolj dolgo in potrpljenje je minilo. Kdorkoli ali katerakoli skupina želi imeti dostojna zborovanja in svojo govore, svobodno vsem, dokler so mirni in dostojni! Zanaprej pa mestna vlada ne bo trepela več razgrajanja." Župan Davis namerava tudi odstraniti forum na Public Square, kjer navadno govorijo komunisti. Forum bi se preselil na obalo jezera, toda pri tem je naletel Davis na precej opozicije. Mnogi so mnenja, da se komunistom postojno govori kot doslej.

Zadušnica

V soboto, 3. novembra, se bo ob 7. uri zjutraj brala sv. maša v cerkvi sv. Vida za pokojnim Victor Schusterjem ob priliki prve obletnice njegove smrti. Prijatelji so vabljeni, da se udeležijo.

Peč zastoj

Kuhinjska peč se da zastoj revni družini. Peč je na plin. Oglasite se pri Frank Fer, 813 Alhambra Rd., Collinwood, O.

McMaster misli, da je policist največji vladar, kateremu se mora pokoriti vse drugo. In vendar je nad policistom postava in ustava, ki varuje sicer poštenega državljana, v katerega pa McMaster ne veruje, pač pa veruje v svojo pest in predrznost ter fanatizem, ki je lasten prenapetim policijskim uradnikom kot je McMaster!

Ali želite, da bo vaš dom, vaše privatno stanje zopet predmet neprestanih fanatičnih pogonov? Ali želite, da se ob vsakem času vsuje druhal pomožnih šerifov v vaše stanovanje, kjer bodo razbijali in rušili vse, kar jim pride pod roke? Če to želite, kar volite za birača McMastera! On ni kandidat naroda, pač pa kandidat velekapitalizma in bogatih žensk, odgovoren nikomur, ker ga narod ni postavil za kandidata. Pogoni v vaše privatne hibe in stanovanja bodo na dnevnem redu v slučaju izvolitve policijskega inšpektorja McMastera!

Državljan, obdržite si toliko svobode in volite za šerifa kandidata, katerega ste sami postavili pri primarnih volitvah v avgustu. Republikanci volite njegoga, demokrati volite Sulzmana, socialisti in drugi enako! Ne dovolite, da vam vsilijo za šerifa suhaškega birača, ki je ustvaril tekem let že dovolj gorja v mestu!

Mi ne pričakujemo, da bi bil v 10., 23., 28. in 32. vardi, kjer biva večina naših volivcev, oddan en sam glas za McMastera. Vsek glas oddan za tega birača in sovražnika osebne svobode je glas in priznanje, da ste nehali biti gospodarji svoje lastne hiše in vašega lastnega stanovanja! Čuvajte svobodo svojega doma s tem, da volite proti gonjaču, policijskemu inšpektorju McMasteru! Amerika mora pod Rooseveltom korakati naprej, ne pa v starodavne čase, ko so zažigali ljudi na grmadah.

Hauptmann prosi, da bi govoril z dr. Condonom

Flemington, N. J., 1. novembra. Bruno Hauptmann, obtožen ugrabitve in umora Lindbergh otroka, je danes naprosil šerifa, če bi smel ponovno govoriti z dr. John F. Condonom. Dr. Condon je bil posredovalec za Lindbergha, ki je plačal Hauptmannu \$50,000 odškodnine. Dr. Condon je spoznal za Hauptmannu človeka, ki je dobil odškodnino. Hauptmann sedaj trdi, da se dr. Condon moti in da bi rad ponovno govoril z njim, da bi mu dokazal svojo nedolžnost. Kot trdi Hauptmann bo moral dr. Condon priznati, da Hauptmann ni oseba, kateri je plačal \$50,000, ako bo dr. Condon dovolj dolgo časa govoril s Hauptmannom. Kot je bilo že prej poročano, da je dr. Condon definitivno spoznal za Hauptmannu osebo, kateri je izročil denar na St. Raymond pokopališču.

Radio govor

V nedeljo govori tekem slovenske radio ure na postaji WJAY Mr. John Mihelich.

* Justični oddelek vlade je apeliral proti razsodbi višje sodnije glede neveljavnosti pokojnih železničarjem.

* Anglija je dobila \$13,000,000 vredno naročilo za mandžurske železnice.

Hitler je prenehal preganjati cerkev. Državni škof Mueller resigniral

Berlin, 1. novembra. Državni protestantovski škof Nemčije, Ludwig Mueller, se je odpovedal svojemu uradu v očigled vedno večje nezadovoljnosti med narodom radi nacifikacije religije. Škofa Wurm in Meiser, iz Bavorske in Wurtemberga, ki sta bila pred nekaj tedni odstavljena od Muellerja, sta zopet zavzela svoje urade. Hitler je naznanil, da se v bodoče vlada ne bo več vtikala v verske zadeve nemške protestantovske cerkve. Narod je to izjavo pozdravil z velikim navdušenjem. Obenem je vlada včeraj naznanila, da je bilo pred tajno sodnijo obsojenih več rodnih Nemcev radi vohunstva. Vsi so bili obsojeni v smrt. Vohunili so v prid tujezemskih držav. Vlada pa ni naznanila, kdo in koliko je bilo obsojenih. Justični minister nemške vlade se je izjavil: "V bodoče bo vsak Nemec, ki izda svojo vlado v korist tujezemske vlade, nemudoma obsojen v smrt, ker Nemci, ki izdajo svojo lastno domovino, spadajo v peklo, nikamor drugam. Mi ne moremo trpeti, da bi radi enega izdajalca zgubilo življenje stotero poštenih Nemcev."

Filmske zvezde

Los Angeles, California, 1. novembra. Tu se slišijo obdobje, da bodo filmski igralci zgubili svoje službe, ako bodo glasovali za demokratičnega kandidata za guvernerja, Upton Sinclairja. Ta očitjanje je spravil v javnost odvetnik David Sokol. Sokol je imenoval Katarino Hepburn, eno izmed igralk, na katero se je naredil pritisk. Nadalje se omenja tudi Douglas Fairbanks, Clark Gable, Will Rogers in druge prominentne igralce, ki direktno ali indirektno vplivajo na uslužbenice filmske industrije, da ne bi glasovali za Sinclairja. Sokol zahteva, da se pokliče lastnike raznih filmskih družb pred veliko poroto, da se zagovarjajo radi ustrahovanja, kar se očita kršitev zvezne postave, ki določa, da je glasovanje slehernemu svobodno. V Los Angeles, kjer je središče filmske industrije, je napačno registriranih 24,000 volivcev, in kot se naznačnja, bodo vsi volili proti Sinclairju. Demokrati delajo obupne korake, da preprečijo omenjenim 24,000 osebam glasovanje.

Tovarna zaprla

Hupp avtomobili se ne bodo več izdelovali v Clevelandu. The Hupp Motor Car Corporation, ki je imela svojo tovarno na London Rd., in Euclid Ave., je včeraj zaprla tovarno, ki se je preselila v Grand Rapids, Mich., in kompanija je izjavila, da izdeluje avtomobile v Grand Rapids za \$60.00 ceneje pri avtomobilu kot v Clevelandu. Pri omenjeni tovarni v Clevelandu je bilo zaposlenih kakih 400 delavcev.

Računi za plin

Zadnji čas, da plačate račune za plin ta mesec, je do pondeljka, 12. novembra, do 6. ure zvečer v našem uradu.

Fisher Bros.

Nepoznani vandali so v sredo in četrtek razbili štiri velika okna v raznih trgovinah Fisher Bros. Co. Policija ni prišla vandalom še na sled.

Pogajanja med vlado in delavskimi zastopniki radi verižnih trgovin

Cleveland. — Najbrž se bo danes odločilo, ali bo The Great Atlantic & Pacific Tea Co. zopet odprla svojih 400 trgovin v Clevelandu ali ne. Pogajanja se vršijo že več dni med zastopniki raznih unij, med lastniki verižnih trgovin in vladnimi zastopniki. Kompanija, ki ima svoj glavni sedež v New Yorku, je poslala svoje nadzornike v Cleveland, da doženejo, kakšna je bodočnost A. & P. trgovin v Clevelandu. Na podlagi poročila teh nadzornikov bo kompanija oddala svoje mnenje. Thomas Farrell, zastopnik Cleveland Federation of Labor, ki se je mudil zadnje dni v Washingtonu, se je vrnil včeraj v Cleveland. Sklical je eksekutivni odbor delavskih unij, ki so prizadele pri A. & P. in predložil jim je poročilo, kakor ga je dobil v Washingtonu od zastopnikov vladnega delavskega odbora. Ako bosta obe stranki, to je, kompanija in delavski zastopniki potrdili te pogoje, ne da bi zahtevali nadaljno konferenco, tedaj bodo kompanijske trgovine odprle prihodnji ponedeljek. S tem uslužbenice verižnih trgovin ne bi ničesar zgubili, ker jim je kompanija, ko je zaprla svoje trgovine, plačala en teden naprej. V delavskih krogih še niso gotovi, kako se bo položaj razvil. Toliko je gotovo, da unija grocerijskih in mesarskih pomočnikov, ki so zaposleni pri A. & P. ne bo zahtevala generalnega štrajka proti A. & P. trgovinam v državi Ohio. Delavske unije so opustile svojo zahtevo, da upelje A. & P. kompanija zaprto delavnico, na drugi strani se je pa A. & P. kompanija obvezala, da bo vzela na delo vse uslužbenice, brez razlike, če pripadajo k uniji ali ne.

Na obisku iz domovine

K svojim otrokom v Barberton, O., je prišla na obisk iz domovine častitljiva mama Franciška Šega, doma v Grahovcu. V Barbertonu imajo mama tri sinove, Johna, Franka in Joe Šega, pa tudi tri hčerke, Mrs. Mary Palčić, Mrs. Agnes Perko in Mrs. Margaret Pečnik. Mamica niso svojih otrok videli od 14 do 25 let, in nekatere so še težko spoznali. Žena je stara precej nad 60 let, toda je čvrsta in zdrava. Lahko si mislite, kakšno veselje je vladalo v družini, ki se je po tolikih letih sešla skupaj. Mrs. Šega ostane tu mogoče za vselej ali pa se vrne v domovino, kakor ji pa se ugajalo. Medtem pa: iskreno dobrodošli med nami!

Visokost davkov

Davki bodo v prihodnjem letu znašali skoro gotovo \$3.00 od vsakih \$100.00 vredne davčne lastnine. Če je vaša hiša preračunana na \$2000 vrednosti na davke, bo znašal letni davek \$60.00, ali precej višje kot sedaj.

Na bolniški postelji

John Prišel, dobro znani rojak na 15910 Parkrove Ave., leži že zadnja dva tedna na bolniški postelji. Prijatelji so vladno prošeni, da ga obiščejo.

Zadušnica

Za pokojnim John Lesarjem se bo brala sv. maša zadušnica v nedeljo, 4. novembra, ob 8:30 zjutraj v cerkvi sv. Vida. Prijatelji ranjkega so prošeni, da se udeležijo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00 Za Evropo, celo leto \$8.00. Po-samezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:

U. S. and Canada \$5.50 per year; Cleveland by mail \$7.00 per year
U. S. and Canada \$3.00 6 months; Cleveland by mail \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid by carriers \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
Single copies 3 cents. European subscription \$8.00 per year

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

88

NO. 258, Fri., Nov. 2, 1934

Za napredek velikega Clevelanda

Naših 10,000 slovenskih in hrvaških volivcev v Clevelandu in v sosednjih naselbinah gotovo ni dosti premišljalo še o izvanredni predlogi, ki bo predložena volivcem v torek, 6. novembra, da državljani izrečejo o njej svoje mnenje.

Na posebnem volivnem listku boste dobili vprašanje ali naj se Cleveland združi z vsemi vasi, mesti in predmestji v Cuyahoga county v eno samo centralno vladno, ali naj ostane okrajni sistem vlade v Cuyahoga county kot je bil zadnjih 100 ali več let.

Priznati moramo, da je način naše okrajne vlade popolnoma zastarel. Kar je bilo dobro za naše prednike, za pionirje, ki so se naselili v tem okraju, kjer danes vsi skupaj živimo, ni primerno več, niti koristno za naš napredek.

Je s to okrajno vlado nekako enako kot z našimi pomornimi organizacijami. Pred mnogimi leti so se ustanovljale naše organizacije ena za drugo. Ta je imela 2,000, druga 3,000, nekatere po 1,000 članov. Vsaka je imela drugačna pravila. Gotovi oblaščenci so hoteli imeti topla mesta v glavnih uradih, in če jih ena organizacija ni marala, so šli in ustanovili drugo!

Tako je tudi danes in je bilo zadnjih 100 let z okrajno vlado v Cuyahoga county. Dočim ima mesto Cleveland svoj lastni čarter, po katerem se vodi mestna vlada, pa imamo v neposredni bližini mesta Cleveland nekako 57 vasic, mestec in večjih predmestij, kjer imamo zopet vsak svojo lastno vladno, tako različno eno od druge, da če potuješ 15 milj izven Clevelanda je nekako enako, kot če bi potoval iz Francije v Švico in naprej v Italijo.

Vsaka vasica ima svoje postave, vsako mesto svoje odredbe, vsako predmestje svoje biriče in sodnike, pa vendar je Cuyahoga okraj ena sama velika edinica, ki žari iz Clevelanda, in je vseh teh 57 predmestij in vasi v okolici Clevelanda v resnici Cleveland sam, kajti ljudje, ki tam stanujejo, delajo večinoma v Clevelandu in so odvisni od Clevelanda. Le kaprice posameznih politikantov, milijonarjev in prodajalcev zemljišč so naredile politično zmešnjavo, kot jo imamo danes v Cuyahoga okraju.

Dravljani bodo dobili 6. novembra vprašanje, če glasujejo za posebno komisijo, ki bo iz te kolobocije naredila enotno upravo in eno politično enoto. Pomnite, da imamo danes v neposredni bližini Clevelanda 57 županov, nekako 400 councilmanov, nekako 800 biričev ali konštaberjev, nekako 60 mirovniških sodnikov in nad 1,500 raznih drugih nepotrebnih uradniških muh, ki niso za drugega kot v nadlego ljudem, poleg tega, da pogoltnejo vsako leto par milijonov dolarjev za razno upravo, plač in nepotrebne stroške, s katerimi šikanirajo ljudi.

Namen komisije, o kateri bodo glasovali državljani prihodnji torek je, da naredi načrt, da se združijo vsa ta mesta, predmestja in vasi v eno samo politično skupino in enoto, z eno samo upravo.

Potem ne bomo imeli več 57 županov okoli sebe, ne 57 šolskih odborov, niti 2,000 vaških biričev, katerih vsak preganja po svoji ljubi volji in po 57 različnih postavah. Postava bo enaka za ves Cuyahoga okraj, in s tem se bodo seveda stroški uprave v okraju Cuyahoga silovito znižali. Noben izmed delavcev ne bo radi tega zgubil delo, a delo bodo zgubili politiki, vaški in malomeščanski župani, konštaberji, vaški mirovniški sodniki, ki so bili že od nekdanj kot moskiti nad vami, in enaki birokratični predstavniki postave, ki so brez vsakega pomena.

Ako se odpravi ta politična mešanica in neznosna skupina 57 različnih vlad v primeroma majhnem okolišu izven Clevelanda, bo volivcem prihranjenih letno nekaj milijonov dolarjev, poleg tega, da bodo imeli to prednost, da kadar potujejo izven Clevelanda, da se bodo ravnali po enotnih postavah, ne da bi jih zasledoval vsako miljo vaški konštaber iz druge vasi.

Pri volitvah 6. novembra ne pozabite na volivni listek, na katerem so imena državljanov, ki bodo tvorili tozadevno komisijo. Med temi imeni so tudi štirje odlični zastopniki delavcev in dva Slovana. V vašo korist in v večji napredek Clevelanda bo, ako ne prezrete tega listka.

Koncert "Ilirije"

Cleveland (Collinwood), O. v preteklosti. Nešteto krat je bilo že opredeljeno v raznih člankih, kako velikega pomena za vsako župnijo je dober cerkveni pevski zbor. Nepotrebno je torej vedno pogrevati eno in isto jed. Kdor hoče razumeti, ta lahko razume, kdor noče umevati delovanje cerkvenih pevskih zborov, ga tudi dolgi članki in dopisi ne bodo do umevanja priveli. To je tudi eden glavnih vzrokov, da za koncert, ki ga priredimo v nedeljo 4. novembra, se nismo poslužili one kričave reklame, kot smo to delali

naših koncertih. V Slovenskem domu ni bila še nikdar proizvajana.

"V hribih se dela dan," je stara pesem, za Ilirijo pa nova. Po izjavi Mr. Žagarja, zgodovinarja pevskega zbora Zvon, bi kmalu vsled te pesmi nekoč izgubili pevovodjo. Pevovodje imajo svoje muhe; kar enemu ugaja, drugi še izdaleka ne odobrava. Vseeno ne razumem, zakaj je imel to pesem bivši pevovodja Zvona, pok. Simičič tako v želodcu. Saj ne vsebuje nič manj kot 100 pristno slovenskih "la." Že samo radi tega je vredna, da jo od časa do časa čujemo. Razume se, da tempo te pesmi se mora razločevati od "Blagor mu, ki se spočije."

Tudi pesem "Koline" bomo peli. Te pesmi nisem še nikjer čul, niti nikjer videl na programih. Vsebuje zelo komično besedilo. "Venček narodnih pesmi" bo zaključna točka. Ni zvenka ne cvenka, pa bati se nič; živi se brez cvenka v petju kot ptič. Prav zares!

Med koncertom bosta vpriporjeni dve igri enodejanski. Obe sta polni smešnih prizorov in izrazov. Dovolj zabave za vsakega. Po koncertu se bo zavrvala nadaljevala v gornji dvorani Slovenskega doma na Holmes Ave.

Ob tej priliki se bo izžrebala "serving table," katero je daroval Mr. A. Grdina kot dar za nove orgle. Vstopnina na koncert bo 75c, po 50c in srečke za mizo po 10c. Ves čisti dobiček od te prireditve bomo dali na odplačilo orgel. Zatorej upamo, da se odzovete našemu vabilu vsi, za dobro stvar vneti farani kot tudi drugi ostali prijatelji petja. Vabi vas

"Ilirija."

P. S. Pričetek koncerta ob 7:30 zvečer in sicer točno, pa četudi praznim stolom pojemo. Mi se bomo držali točnosti. Prosimo, držite se točnosti tudi vi, ki se nameravate koncerta udeležiti.

Predpasnikov ples

Članice društva Danica št. 11 SDZ, smo se izmislile nekaj povsem novega, kar se še ni vršilo v slovenski naselbini. To bo ples s predpasniki. Vsa dekleta, žene, fantje in možje, si preskrbite lepe predpasnike. Fantje, le glejte, da se prikupite svojim dekletom, da vam sešijejo lepe predpasnike.

Kaj pa vi, možje? Le glejte, da ustrezete svojim ženicam, ako hočete imeti predpasnik. Pa kar bo še posebno lepega, bo darilo pri vratih, ki bo oddano srečni številki. Potem pa štiri darila, in sicer dve za moške in dve za ženske, za predpasnike. Najboljši in najmanjši predpasnik doki bomo po eno darilo; to velja za ženske, za moške pa za najbolj pripraven predpasnik. Zato vsi v Slovenski narodni dom v soboto večer dne 3. novembra.

Vas vljudo vabimo članice društva št. 11 SDZ.

Katherine Kogoy, preds.

Razno iz Girarda

Girard, O. — Pred konvencijo SDZ je vse navzkriž letelo, ko pa je konvencija minila, je pa vse šlo k vragu. Naš J. D. se nič ne oglasi, kako je izpadlo, tako da nihče nič ne ve, kako je izpadlo. Pa naj bo že kakor hoče.

Z delom se ne moremo nič kaj pohvaliti. Vse stoji okrog Girarda. Samo Ohio Leather Co., dela po štiri dni na teden. Ker je pa preveč ljudi, smo pa še prikrajšani za kak dan. Tako da je slabše pod Rooseveltovo vlado kakor je bilo pod Hooverjem.

Zima nas je že obiskala in pokazala, da bo zopet bel sneg, kakor po navadi. To je pa slabo za tiste, kateri malo delajo. Kateri ne delajo nič, je boljše, ker dobijo od mesta več

podpore, kakor nekateri zaslužijo.

Veselite se precej dobro obetajo, tako da če imaš kak groš prihranjen, ga boš lahko dal od sebe. Na 10. novembra bodo kar tri: ena v Sthroters, ena v Warren in tudi v Girardu bo proslava 40letnice HBZ. Svirali bo v Girardu orkester Rožmarin iz Youngstown, O. Glavni govornik bo gl. predsednik Mr. J. D. Butkovič in še več drugih govornikov. Program bo precej zanimiv. Vsak, ki bo navzoč, bo zadovoljen. Zapele bodo tudi nekaj pesmi sestre Turk in njih gazda Edie Cekuta jih bo spremljal na klavirju. Torej bomo zopet slišali: Na levo tri, na desno tri.

Bolj malo je grmenja po novi kapljici. Letos se bo sv. Martin bolj slabo obnesel. Pa vseeno pravijo člani HBZ, da ga bodo krstili in pripravili vsega dovolj. Zatorej ste vabljeni, da nas posetite na Martinovo nedeljo 10. novembra.

Pridi mi pridi, sveti Martin, ti ga boš krstil, jaz ga bom pil. Hajd, kume moj dragi, zdaj se napij, na zdravje 40 letnice HBZ si ga nalij!

Članica dr. št. 654 HBZ.

PRIPOROČILO ZA VOLITVE

Cleveland, O. — Bližajo se z urnimi koraki volitve. Stopiti moramo na noge in oddati svoj glas možu, ki je sposoben za svoje posle, za kar kandidira. V mislih imam Mr. Wm. M. Boyda, ki kandidira ponovno v državno zbornico v Cuyahoga okraju. On je mož, ki je sposoben za to urad. Zato, rojaki, oddajte svoj glas zanj! Dobro ga poznamo vsi Slovenci in seveda tudi Hrvati. On je dober človek, ki rad pomaga v slučaju stiske in potrebe. To lahko dokažem iz svoje lastne izkušnje. Torej volimo vsi zanj, ker to zasluži.

Nadalje priporočam, da glasujete za korozerja dr. Sam Gerber, da mu daste 6. novembra svoj glas. Tudi on je človek, da se lahko zanesete nanj v vsakem slučaju.

Torej vsi ameriški državljani, pojdiimo na volivni dan na volišče in storimo svojo državljansko dolžnost. Bogatini bodo to gotovo napravili, zato se moramo tudi mi delavci zediniti in se poslužiti svojih državljanskih pravic, ki nam jih daje ustava. Mike Romich.

Moskva pozdravlja jugoslovanskega kralja

Moskva, 15. oktobra. — Kako ogromno spoštovanje in velik ugled v mednarodni javnosti je užival pokojni jugoslovanski kralj Aleksander, pričajo ne le neštevilne sozalne izjave, ki so prispele jugoslovanski vladi in beograjskemu dvoru iz vsega sveta, marveč se prav posebno dejstvo, da je celo komunistična Moskva priredila prav impozantno žalno svečanost za jugoslovanskim vladarjem. V komunističnem domu v Moskvi so se zbrali večerj k svečanemu žalnemu zboru vsi člani sovjetske vlade, najvišji funkcionarji komunistične stranke, zastopniki raznih organizacij, celokupni diplomatski zbor ter generalneta sovjetske armade. Komisar za zunanje zadeve Litvinov je imel pri tej priliki velik govor, ki so ga prenašale vse sovjetske radio postaje.

V svojem govoru je orisal lik pokojnega jugoslovanskega vladarja kot državnika, voditelja naroda in kot vojskovodjo. Poudarjajoč, da je pokojni jugoslovanski kralj Aleksander pripeljal jugoslovansko državno ladjo srečno skozi vse poveljne viharje v mirno pristanišče ter otvoril pot k srečni bodočnosti in blagostanju jugoslovanskega naroda, je zlasti podčrtal og-

Od Soče do Jadrana

—Kraški Slovenci v rimskih togah. — Trst, 2. oktobra 1934. V nedeljo, dne 30. septembra t. l. se je po vsej Italiji na svečan način proslavila tako zvana "Festa dell'uva," praznik, ki so ga prav za prav ustanovili fašisti. Tudi po naših krajih, trgih in vaseh, so fašisti priredili z vsem mogočim pompom to proslavo grozda in trgatve, v katero so vpeljali dobršen del politike. Vse fašistične organizacije, dopolavori, avangardisti, milice vseh "sort," Balille, Picole Italiane, Giovanni Italiani in druge organizacije so tekmovali, kdo bo prvi, kdo bo čim bolj lepše okrasil vozove, s katerimi so defilirali pred oblastmi. Njihova iznajdljivost ni imela mej. Vsaka vas je imela svoje vozove, isto vsaka organizacija. Za vozovi je mnogokje korakalo tudi članstvo v strumnih vrstah. Na vozoh so razstavili poljske pridelke, orodje, največ pa trto, grozde in vino. V nekaterih krajih tudi vaške zanimivosti in znamenitosti. Skoro po večini pa je bila "snov" zavzeta iz rimske zgodovine. To pa povsem iz političnega razloga. Italijani oziroma fašisti morajo vendar svetu pokazati, da so ti kraji že od rimske dobe, če ne rimski, pa italijanski.

V Postojni so se zbrali vsi vozovi iz okolice in defilirali pred oblastmi. Voz postojnskih avangardistov je predstavljal simbolično sliko, povratek k zemlji, s plugom in avangardistom, ki nosi ta napis: "To vojno imamo rajši." (Musolini prav gotovo ni istih misli). Sledil je voz iz Slavine, ki je predstavljal rimsko bigo (voz na dveh kolesih). Vodila ga je deklica, ki je predstavljala Trst (rdeče oblečena s tržaškimi grbom). Voz iz Prestranka je vlekel 13 volov. Ta voz je bil okrašen s štirimi liktorskimi svečnjaki v obliki prestola. Na njem je sedelo deklica, ki je predstavljalo Italijo. Okrog nje so stale štiri mladenke: Gorica, Trst, Pulj, Reka. Po spredu je bilo podeljevanje nagrad. Prvo nagrado je dobila Slavina. V Postojni so fašisti istega dne razdeljevali brezplačno vsem tujeem, ki so odhajali v vlakom v Jugoslavijo, ali pa nadaljevali pot naprej v Italijo, košarice z grozdem v spomin na to svečanost. V Sežani so se zbirali vozovi

romno vlogo, ki jo je igral pokojni jugoslovanski kralj kot graditelj miru in Evropski Litvinov je pri tem naglasil, da je pacifikacija Balkana, ki je postal zadnje leto najmirnejši kotiček evropske celine, v največji meri zaslug kralja Aleksandra. Evropski mir je imel v njem neomajnega pobornika in zločin-ki jih obsoja ves svet, so ga zadelj v trenutku, ko je bil na potu, da krona svoje delo z novim uspehom pomirjenja in mednarodnega sodelovanja. Pokojni jugoslovanski vladar Aleksander je bil v resnici narodni vladar in vzor državnika, ki zasluži, da bi mu sledili po njegovi poti vsi, ki jim je mir in mednarodno sodelovanje res pri sreju.

Žalni zbor je počastil spomin pokojnega jugoslovanskega kralja s trikratnim "Slava!" nakar je godba zaigrala jugoslovansko državno himno. Tako vidnega izraza spoštovanja do pokojnega kralja in sočustvovanja z jugoslovanskim narodom ob prebrdki izgubi v komunistični Moskvi ni pač nihče pričakoval in je zato tem značilnejše in pomembnejše.

Sovjetska vlada je sklenila, da pošlje na pogreb pokojnega kralja svojega posebnega zastopnika. V to svrhu je pooblastila delegata Zembeka, ki je res prišel na pogreb v Beograd. ("Jutro.")

iz vsega sezanskega okraja. Divača je poslala kamjon otrok v živobarvnih oblačilih. Opčine pa kamjon z latnikom, v katerem so Balille in Picole Italiane prepevale italijanske pesmi. Duvovlje je napravilo s svojim vozom "lep" vtis: na njem so se peljali Duvovljani v starih rimskih oblačilih s togami in koturni (visoki čevlji, ki so jih imeli rimski igralci na odrih). Voz iz Repentabra je predstavljal kmečko hišo, v kateri so otroci prepevali furlanske narodne pesmi. Pred oblastmi so plesali še star furlanski ples.

Iste prireditve, parade in isti pomp je bil v Nabrežini, Trzinu in drugod. Tržaški listi so polni hvale. Pravijo, da je ta "ču-dež" naredil dopolavoro. Prej, ko ni bilo te organizacije, so naši ljudje živeli v temi, neznanju in seveda brez kulture na svojem kamenitem Krasu niso poznali drugega razen težkega dela, tihe poslušnosti in gostilne. Sedaj pa se z velikimi koraki "bližajo" civilizaciji! Nikdo noče slišati, da je imelo še več let prej naše ljudstvo svoje organizacije in svoja društva, ki so se razvila in bujno uspevala, brez državne podpore, (ne avstrijske prej, in ne italijanske pozneje!). Zadeva je ravno narobe. Sedaj naši ljudje poznajo trdo delo, nemo poslušnost, in ker ni ne domačih družtev, ne blagostanja, gostilne, v katerih skrivajo svoj obup. Dopolavoro je vsiljena organizacija. Rimske navade in "manire" so našemu ljudstvu povsem tuje. Marsikateremu je butnil smeh, ko je videl svoje tovariše in sosedje v rimskih oblačilih, v togah in koturnih. Ta zadeva bi bila godna za kako pustno prireditev.

Ne moremo tudi iti mimo raznih drugih zanimivosti, ki se zdijo malenkostne. Na ruševinah naših družtev in organizacij so fašisti položili temelje svojih dopolavorov. Ta išče načine, da bi se približal duši našega ljudstva. V njem se opažajo nekatere sorodnosti z prejšnjimi slovenskimi društvi. Našo mladino vabijo s plesom, dramatskimi igrami, posebno pa s sportom, da bi italijanizacija izgledala in se izvršila čim nepriljudno in mirno.

To delo izvršuje fašizem z vso vztrajnostjo in doslednostjo. Dobro vedo, da ima naše ljudstvo vedo narodno pesem, tudi to hoče na vsak način izkoreniniti. Na njegovo mesto vsiljuje dopolavoro ne pravo italijansko pesem, ampak furlansko narodno, ki ima mnogo sorodnosti z našo slovensko in tudi mnogo naših motivov. Ta pesem je mnogo bližja slovenski duši in zato hočejo potom nje izvajati asimilacijo tudi s te strani. Kljub vsej preučanosti in vztrajnosti ter psihološkim momentom, se vse to ne bo oprijelo našega ljudstva, ker je vedno bilo in ostane slovensko ne pa rimsko.

VESTI IZ DOMOVINE

—V Podgorju pri Kamniku je umrl v visoki starosti 73 let posestnik g. Janez Vidmar, p. d. Makovec. Pred 14 dnevi mu je na cementnem tlaku v Kamniku izpodrsnilo, da je padel in pri tem z glavo močno udaril ob trda tla ter se onestvil. Poškodbe pa so bile tako hude, da jim je po 14 dneh podlegel. Pokojnik Vidmar je bil eden najstarejših loveev in je bil v Kamniku splošno znan.

—Smrt pod kolesi avtobusa. Na cesti Skofja Loka - Zminec, se je pripetila huda nesreča. Delavec Andrej Perko, oče treh otrok, je prišel pod pošni avtobus, ki se je z njim vozilo devet potnikov, iz Skofje Loke proti Zirem. Sofiral je Jože Lahajnar. Zaradi nekega opotekajo-

čega se pijanca je bil sofer prisiljen, da je zavozil popolnoma na levo, kar pa je imelo hude posledice. Nenadoma se je znašel z avtobusom pred dvema neznančema, ki sta tudi korakala po sredi ceste. Oba sta preplašena odskočila, a Perko v svojo nesrečo prav na levo stran. Avtomobil je nesrečno zgrabil in se preden je mogel sofer avto zavreti, so šla Perku kolesa čez tilnik in je obležal na mestu mrtev. Orožniki so zaslišali več prič, ki so izpovedale, da je sofer pri nesreči nedolžen in da jo je zgolj pripisati nesrečnemu slučaju.

—V torek 2. oktobra so spremlili na moravsko pokopališče Franca Oreha, posestnika in gostilničarja. Lepi pogrebi so pri nas pač redki, a pokojnik ga je zaslužil. Žalni spoved, ki se je vil izpred Kavkove hiše mi-nio Zadrudnega doma, katerega je pokojnik pomagal graditi, je bil jasna slika njegovega življenja. Pred krsto dolga vrsta gasilcev iz Moravc in okolice, za njimi pa številne skupine društev s krasnimi vencji. Velik prihod pogrebcev je pričal, kako priljubljen je bil "Kavkov ata" med domačim ljudstvom.

Če verjamate, a' pa ne ...

Zadnjič sem poročal, da naša potica v starem kraju ni več potica, ampak povitica. Najbrž ne bo dolgo, ko bodo prekrstili tudi naše slavne žgance. Če jih bodo, bodo prekasni, ker prekrstila jih je že naša bebika.

Oni večer so se tresli pred menoj lepi in krasno nasukani krompirjevi žganci, s katerimi se je hotela prikupiti moja Johana za soboto večer, da jo bom peljal v gledišče. (In sem jo tudi, torej so žganci storili svojo dolžnost). Da bo prikupela dobra volja zmucenega zakonskega polovičnika do vrhunca, je bilo dodano žgancem kot častna garda kisle zelje iz domače fabrike od lanskega leta. (Bogu ga bodi potoženo, da je s tem zaloga lanskega leta izčrpana in da sedaj čakamo na novino, ki jo bo moja persona zribala enkrat te dni lastnorčno).

Ko se torej v rajski sladkosti gledamo vsi trije: žganci, zelje in jaz, se primakne v sosedčino tudi naša bebika, ki ima lepo navado, da ne gre prej spat, dokler se ne posladka z mojo večerjo. Kot zastopnica nežnega ženskega spola namreč misli, da je zame kaj boljše skuhanega in se grozno boji, da bi ne bila v čem prikrajšana.

Po običajnem pozdravu z bebiko, kaj je delala čez dan, v koliko je nagajala materi in če so ji drugi otroci (bratci in sestri-ce, ki so vsi starejši, pa jim prvi ona, da so "otroci"), kaj nagajali, pokaže naša gospodična s svojim drobnim prstkom v žgance in pravi:

"Jaz imam tudi rada tako."

"Kaj imaš rada?" se delam nevednega.

"Tole!" Sedaj je prišel njen prstek prav v žgance, da bom ja videl, kaj misli, da ne bo kake pomote.

"Kaj pa je tole?" vprašujem, da bi zvedel, če ve, kakšno ime imajo žganci na Rožniku.

"Tole je, tole je. . . khm, tole je zmečkan krompir!" se odreže bebika, vsa srečna, da jo je pogrnuta.

Well, jaz nisem mogel reči, da ni res, ker se žganci nazadnje res rodijo iz zmečkanega krompirja. Ampak treba je pokazati pred otroci, da ima oče vedno drugačno mnenje o vsaki stvari in da se obdrži avtoriteta in disciplina, sem jo počel, da so to žganci. Ponovila je za menoj: žanci, kar je zadostovalo in potem sem ji dovolil, da je smela z menoj večerjati. No, ker so bile oči večje kot žledček, je bila kmalu sita in potem šele sem z vso korajžo zavihel žlico in jo zasadih v osrčje velike skledne neprekosljivih žgančkov. To vam je košta, to!

Kača

Za "A. D." prestavil M. U.

Zjutraj se je pri neki mlakuži obril. Dobro opravljeno delo ga je zadovoljilo, skoro razveselilo. Nu, sedaj ne bo več izgledal kakor kak rokomavh.

V temi je potem tisti dan prežal okoli Konfina. Zopet je gorela tista samotna leščerba za nekim oknom, zopet je prihajal od tam tožec, mrmrajoč glas. Ni pa imel vzroka, ki bi ga navedel, da je prišel sem, in zato se ni upal naprej, da bi potrkal.

Tam notri stanuje žena, kateri je ubil sina. Zgodilo se je, da je stara nenadoma odprla okno.

"Kdo je? . . . Kaj hočete? Le poberite se, izginite, saj vas dobro vidim! . . . O, ne pridete mi v hišo! . . . Ne boste me dobili!"

Zgrozil se je in izginil v noč. Enkrat, ko je tako tajinstveno stal doli med vrhami, je videl obe ženski, kako sta stopili z lučjo pred hišo. Mlada, ki je imela od spanja zmršene lase in zmečkano srajco, je morala pod prizidkom doli v klet. Čez nekaj časa se je vrnila, a stara se je ob tihem, hripavem šepetanju sklonila naprej.

"Nisi ničesar videla? . . . Ničesar opazila? . . . Ježeš, jaz pa sem natančno slišala, kako je ropotalo in švedralo . . . Ali si res dobro pogledala? . . . Gotovo je kdo —" Obmolnila je trenutno. "Jezus, ali ga vidiš? Ali ga vidiš tam? . . . Kako tam

stoji in čaka name? . . . Zapo- di ga!"

In njemu samemu se je zdelo, kakor da ni več človek, pač pa prikazen, mrljič brez miru, ki mora pritegniti nase v grobno tišino in zapuščenost še eno življenje.

Neke noči, ko je s svečo v roki opolnoči zopet šla v klet, se ji je v temi približal. Ni zavpila, kakor da ga je že davno pričakovala.

"Ti si? Tih bodi. Stara prisluškuje. Kaj pa hočeš?"

Vonj ženskega telesa je zavel proti njegovim nosnicam, da jo je v navalu živinskih strasti potegnil tesno k sebi. Ona mu je potisnila mirno pest pod brado ter se branila njegovega poželenja.

"Ali si nor, tepec neumni!" "Ti, ti smrdiš po krvi." Pljunila je. "Na, sedaj le pojdi." Brez moči in topo strmeč je stal med tramovjem v svitu plapolajoče sveče. "Idi! Svoje si dobi! Je bil vsaj enkrat eden resničar v kleti! Torej stran s teboj, izgini!"

Kakor omamljen se je opotekel iz kleti in ven v temno, soparno noč. A vrnil se je še. Še čakal v vrbovju in prežal na ugodni trenutek. Hotel je govoriti z njo, vprašati jo, da-li ne bi šla z njim v daljno deželo Wis-kondzin.

Lepo se je obril ter se splazil neke noči v lindo za hišo. Tu ga je našla.

"Ti? Kaj pa hočeš že spet? Zdi se mi, da si že tak kakor pes."

Pogledal jo je ponižno in prose- cih očih in globoko vzdihnil. — "Bogami — mislil sem —"

"I, kaj ti vse misliš! . . . Na svojo ženo raje misli in na svo- je otroke! In pa na to, da iz- gineš prej, kakor te zasačijo." Žalostno je skomignil z ra- men. "Bogami, da, to. Je prav tako. A mislil sem —"

Pokimal je in globoko požrl. "Da . . . da . . . Bogami, je že res. A menil sem tako. . . Tam v deželi Wis-kond-zin, sem mislil, kjer je dobro in kjer so srečni in kjer je obilo zasluzka in ni sile — boter s Klane pri Kastvi mi je pravil tako, — pa sem si mislil, ko bi šla skupaj tja v to deželo — sem si mislil, tam —" Onemel je.

Odstopila je za korak ter ga premerila od pet do glave. "Kaj pa blebečeš?"

"— sem mislil, da bi po- tem lahko ostala skupaj, tam."

"Ja, ti!" Zmajala je z glavo. "Smejala bi se, ko bi me stara tam gori ne slišala. . . Ti, povej mi: ali si že docela zmešan? . . . Blede se ti!"

"Bogami, tako, da. . . Pa sem si tako mislil: ko bi lahko prišel do tega- le zaklada tu v teh hri- bkih. Do denarja, mnogo denar- ja. . . ali pa do tistega srnjaka, ki ima zlato rogovje in o kate- rem mi je Stermele pripovedo- val, kajti to je ključ k zakladu. Sam sem ga videl. . . Pa sem si mislil, da bi dal ženi polovico ali eno tretjino. . . a midva, midva bi pa lahko šla skupaj tja preko v deželo Wis-kond- zin. . ."

"Ti si obseden! Povedala sem ti že enkrat, da ti hočem do- bro. Jaz sem samo vlačuga, a ti si ubog norec. Glej, izbij si te neumnosti iz glave! Izbij si mene in zaklad in zlato rogov- je! Nikar se ne delaj še bolj nesrečnega, kakor si že. Razu- meš?"

Kakor bi bil z duhom odsoten, jo je poslušal. "Bogami, tako, da. Da, nisem prav srečen. Bo- žja volja je tako, kaj hočemo? A mislil sem si —"

"Raje ne misli ničesar več, pa pojdi tako daleč stran, kakor le moreš. Samo na to misli sedaj. Jaz ne bom povedala nikomer, jaz — a enkrat bo vendar prišlo na dan. In potem, kaj boš imel od tega? Pojdi!"

"A, da, bogami, da je tako prav. Saj bom, saj bom. Saj pojdem v daljno deželo Wis- kondzin. Samo —"

"Ti si tisto svojo lunasto de- želo Wis-kondzin! Kje pa je prav za prav?"

"Ne vem," je dejal, kakor zamaknjen. "Bogami, da ne vem. Tam nekje, tam preko. Tam je dobro. Boter iz Klane pri Kastvi je tako pravil. Tam je sreča."

"Ako ti nisi norec, potem tu- di nobenega na svetu ni. Čudim se samo, kako si z onim dru- gim tako napravil. Tedaj si bil zvit. In če bi bil sedaj le še na- pol tako pameten, bi šel sedaj tja preko v Liko, proti Bosni doli, kjer so gozdovi, da te nihče ne najde. In tjakaj je bliže nego v to tvojo čudežno deželo Wis-kondzin."

"A, že, da — a mislil sem si, ko bi lahko tako prišel do tega zaklada —"

"Torej si res tako neumen. da v tako veruješ?"

"— — — potem bi si lahko po- stavila hišico tam v deželi Wis- kondzin. Majhno hišico z lat- nikom spredaj, kuhinjo in dve sobi in pa vrt s kakimi dvanaj- stimi slivami in par turških vi- senj, ki jim pravijo pri nas ma-

raske, in velik star oreh — in tri orale zemlje in eno kravo ali pa dve kozji — polovico bi dal ženi, da bi tudi ona lahko dobro živela —"

Ona je zamišljeno molčala, kakor da posluša nek notranji glas, ki jo vabi. Nenadoma pa je stresla z glavo in se odločila. "Ti nisi pri pravi pameti. Tebi ne more nihče več pomagati. Vse samo megla. In četudi. . . A sedaj moram iti. Le išči svoj zaklad, ako ti je ta več nego lastna koža" in dober svet — pa naj te obesijo norec!" In z nenadnim udarcem se je ubra- nila njegovega prosečnega obje- ma. "Pusti me sliši! Ničesar več nočem imeti s teboj opravi- ti. Studiš se mi, smrdiš ti ži- vina! Ako boš še nadalje po- stopal tu okoli, povem grajske- mu lovcu, da te spazi in te ust- reli kakor podivjanega psa — potem boš dobil svoj delež in boš v svoji mesečni deželi!"

Kakor osamljen je obstal. Samo še podivjan pes, smrdeča, nadležna žival ji je sedaj nje, ki ga je tisto soparno noč s svo- jo vročo, prilizano govorico premetila in ulovila — ona, za katero je izgubil mir in kruh in je nekoga radi nje ubil. . . Pes, žival, norec, krvoses, volkodlak, morilec. . . Doma je sedaj prič- enjala zgodnja trgatav. Sem s Krka so prihajale jadrnice z ženskami — pozno v noč so se- daj v domovini plesali. . .

Tisto noč je Berta Grabert še dolgo sedela na robu poste- lje in razmišljala. Mislila je o sreči in pozabljenju, mislila o tistih dvanajstih slivah in na latnik, mislila o miru in pozab- ljenju in o daljni deželi Wis- kondzin.

Norec, kdo v to veruje! . . . S staro, rjavo smrtno puško v rokah je Ilija Šorman postop- pal po gozdu. Mislil je na meg- lenjaka in na grajskega lovca, ki bi ga ustrelil kakor podivja- nega psa.

Kakor volk tiho se Ilija pribli- ža v svojih opankah tihi ko- či sredi gozda. Kakor mačka oprezno se ji približuje in pri- sluškuje. Zdi se mu, da čuje razločno iz kočee globoko, mirno dihanje spečega. Končno pri- tisne svoje lice ob šipo. Tam notri spi za dober segljaj od- daljen sovražnik, ki ga hoče us- treliti kakor steklega psa.

Mirno stoji Šorman, prisluš- kuje, čaka. Tom notri je so- vražnik, srečnik, in tudi obilo plena. Počasi napne petelina. Ako je že puška rjava od krva- vih madežev, ako je že na njej prokletstvo. . . Enostavno bi bilo, da bi se oni zbudil in pri- žgal luč, da bo bolje videl cilj. Ali pa bi razbil okno, da vtakne oni glavo skozi in ga podere svinčena toča? Ali ne bi bilo še bolje, prej kočee zapaliti? Tako je že sto in stokrat pre- mišljeval in tudi sklenil. Vse je jemat ta lovec, jemat, pose- doval, užival, vse, mladost, moč, lepoto, divjačino, orožje, žen- sko. Umreti mora!

In potem ji ponese kak od- znaka in ji poreče: "Tu to je od njega, ki si ga bolj ljubila nego mene! . . . Od njega, ki je dišal po mleku in medu, a ne po kr- vi! . . . Od njega, ki ni bil smr- deča žival, pač pa tvoj nedelj- ski princ! . . . Od njega, ki me je hotel ustreliti kakor steklega, podivjanega psa!"

Doli v Krivošijah in v Sand- žaku odrežejo ubitemu ljubim- cu uhlje, da jih potem nabero kakor fige na žico. Nezvesti ženi pa se prinese od njenega ljubimca še kaj drugega. . .

Ponovno je dvignil puško in nameril — morebiti samo za poskus? Šorman se ne more od- ločiti. In tedaj nenadoma pom- isli, kako je bilo z onim dru- gim, kako ga je moral v noči vleči, nesti ostudnega mrljiške- ga jezdeca, ki mu od tedaj na- prej neprestano tako težko čepi za vratom, katerega še sedaj v sanjah nosi in vlačiti skozi ne-

skončne gozdove, le vedno na- prej in naprej in naprej. . . Ilija se zgrozil. Da bi si še tega naložil na vest? Ne, tega ne bi mogel. Ko bi tale tu no- tri potem ležal tako na svojem obličju, kakor je oni drugi?! In tudi tega bi moral naložiti in vleči in vleči in vleči nepresta- no, noč in dan, do konca dni. . . Ne, tega ni mogel.

Tisto noč se je bil Primož v mesečini zbudil, začutil bližino nekega bitja, čutil pogled, ki je počival na njem. Skočil je kv- šku ter v temi zagledal zunaj ob oknu temno postavo. Zgra- bil je puško, brez premisleka planil pred kočee — a prikazen je izginila. Ali je bila to pri- kazen, hudič, smrt? Vrne se v kočee, a ne more več spati. Drugo jutro pa najde odgovor: ob gozdnem robu v mehki ilovi- ci: odtis opanke.

Nekega kasnega večera leži Košutnik po trudapolnem delu na ležišču in se premetuje. Za- spati ne more. Tedaj nekdo nenadoma potrka na okno.

"Kdo je?" "Jaz." "Kateri jaz?" "Jaz: Janka. Odpri!" Košutnik premišluje. Aha, ena izmed polnogrudi hčera starega Jelineka. Morebiti je prinesla kako službeno poročilo.

Vstane in odpahne vrata. "Kaj prinašaš?" "Kaj vprašuješ? To prazno steklenico, dež in samo sebe. Pusti me v kočee. Ali slišiš, ka- ko grmi? Nevihta bo?" Ko sto- pi mimo njega, se ga dotaknejo nje polne grudi. "Doli v gradu sem bila z malinami. Domov grede sem si pa na potu nogu izvinila." Dalje prihodnjič

Nova trgovina s pohištvom!

Cenjeni slovenski javnosti naznanjam, da bom odprl v soboto 3. novembra novo

TRGOVINO S POHIŠTVOM

V zalogi bom imel vsake vrste pohištvo za vso hišo, tako tudi peči, preproge in drugo.

Kdor ima slabo pohištvo in bi ga rad obnovil, mu to mi napravim po jako nizkih cenah, da bo pohištvo izgledalo kot novo. Oglasite se pri nas ali pokličite po telefonu. Se priporočam v obilen poset

FRANK FERFOLIA

3558 E. 80th St. (nasproti S. N. D.)

Tel.: Michigan 2297 ali Michigan 7421

Grozdje mošt sodi

Vsem starim in novim odjemalcem naznanjam, da sem že začel stiskati sladko grozdje. Letos bo tak, kot že dolgo ne. Naročite pri meni grozdje, mošt in tudi dobre sode dobite. Za poštno balgo se topla priporočam

Anton Baraga

15322 Waterloo Rd.

Priporočilo!

Za popravilo na strehah, zlebovih ali furnezih ter sploh vsa kleparska dela, ravno tako vse priprave za točenje pive, se topla priporočam. Točna postrežba, zmerne cene.

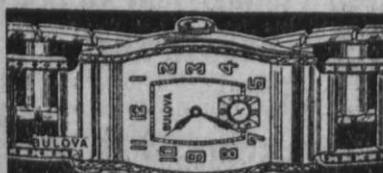
Complete Sheet Metal Works
J. F. DOLINAR
6925 St. Clair Ave.
HEnderson 4736

Wolkov's Jewelry

Razprodaja po posebno znižanih cenah
ZA BIRMO

\$15.00 ženska zapestna ura,
20 let garancije
\$8.75

Moška zapestna ura,
25 let garancije
\$8.75 do \$15.00

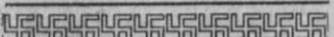
\$24.75 ženska zapestna ura,
15 kamnov, 25 let garancije
\$15.50

Damo velik kredit

Odrpito zvečer

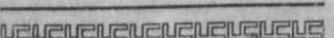
WOLKOV'S JEWELRY

6428 St. Clair Ave.
nasproti S. N. Doma

POZOR,
BOTRI IN BOTRICE!

Pripravili smo veliko izbero najnovejših vzorcev Elgin, Bulova in Illinois zapestnih ur, kakor tudi druga primer- na birmanska darila za deč- ke in deklice. Vse je zelo znižano v cenah. Pridite kmalu, dokler je izbera še ve- lika in prihranili si boste de- nar.

TREBUŠNE PASOVE IN ELASTIČNE NOGAVICE
Imamo v polni zalogi. Pošiljamo tudi po pošti.
Mandel Drug Co.
15702 Waterloo Rd. Cleveland, O.

5c KOZAREC
Izvrstnega piva se dobi v slaščičarni MARY KUSHLAN
VZAMETE PIVO LAHKO NA DOM V STEKLENIH ALI V PELCI
6415 St. Clair Ave. S. N. Dom

POZOR!
Predno kupite pohištvo, si go- tovo oglejte našo popolno zalo- go v obeh trgovinah. Primer- jajte cene in blago.

A. Grdina & Sons
HEnderson 2088
6019 St. Clair Ave.
15301 Waterloo Rd.

TO PRIZADENE VAŠO DENARNICO

volite "YES" na
obeh državnih amendentih

3c gasolinski davek

je dovolj, zakaj
plačati več?

PRIHRANITE DENAR—Državni gasolinski davek ne bo nikdar več kot 3c (lahko je manj), če glasujete "yes."

PRESKRBI DELO—Vse davek od gasolina in licenc, ki se porabi za ceste in pota, pome- ni \$50,000,000 v delu.

VARJE ŽIVLJENJE—Ceste in pota morajo biti varnejša, življenje mora biti zavarovano.

OHRANI CESTE—Ceste in pota morajo biti v dobrem stanju in zidati se morajo nove, da se nadomesti one, ki so izrabljene.

Prihranite denar—napravite delo
— zavarujte življenje — ohranite

ceste in pota

Volite "YES" na

obeh amendentih
na volivni dan 6. novembra 1934

OHIO HIGHWAY USERS FEDERATION,
COLUMBUS, OHIO

OFFICIAL
QUESTIONS OR ISSUES BALLOT

PROPOSED AMENDMENTS TO THE CONSTITUTION
OF OHIO

(Proposed by Initiative Petition)

Proposing to amend Article XII of the Constitution of the State of Ohio by adopting Section 5a, relative to the taxation of motor vehicles and the use of the revenue derived from license taxes thereon

ARTICLE XII
Section 5a. Motor vehicles registered by the owner thereof, upon the use of which on the public highways a license tax is imposed and paid, shall not be taxed in the same year as property, and the revenue derived from such license taxes shall be applied only for public thoroughfare purposes, including the control and protection of traffic thereon, and shall not be diverted, by transfer of funds or otherwise, to any other object.

SCHEDULE
The foregoing section shall take effect on the first day of January, 1935.

YES
 NO
SHALL THIS PROPOSED AMENDMENT BE ADOPTED?

Proposing to amend Article XII of the Constitution of the State of Ohio by adopting Section 5b, relative to motor vehicle fuel excise taxes and the use of the revenue derived therefrom.

ARTICLE XII
Section 5b. Excise taxes imposed upon the receipt, storage, use, disposition or purchase of fuel suitable for use in propelling motor vehicles, or upon any two or more of the same, shall be measured by a specific sum for each unit of quantity, which shall not exceed three cents per gallon, shall be applied only for public thoroughfare purposes, including the control and protection of traffic thereon, and shall not be diverted, by transfer of funds or otherwise, to any other object.

SCHEDULE
The foregoing section shall take effect on the first day of July, 1935.

YES
 NO
SHALL THIS PROPOSED AMENDMENT BE ADOPTED?